

گفت‌وگوی صبا با سلمان خطی بازیگر سریال پایتخت تقی زیاد در قید و بند خانواده‌اش نبود

احمد محمد اسماعیلی
تحلیل

از سالهای دور همیشه شهرستانها محل خوبی برای معرفی چهره‌های مستعد به فضای هنری کشور بوده‌اند. سلمان خطی نیز یکی از هنرمندان با سابقه و خوب مازندرانی است که سالهاست در حوزه بازیگری در رادیو و تلویزیون و تئاتر فعالیت می‌کند. خطی، در این سه دهه با نام‌های بزرگی نظیر کیانوش عیاری، داود میر باقری، سیروس مقدم و سلحشور در آثاری نظیر «ولای ساحلی»، «معمای شاه»، «یوسف پیامبر» و سریال «پایتخت» همکاری داشته است. یکی از بازی‌های درخشان خطی در نقش تقی برادر بزرگتر نقی معمولی در سریال «پایتخت» است. با خطی درباره حضورش در «پایتخت» و تجارب کاری‌اش گفت‌وگویی انجام داده‌ایم.

شما و همراهی پسران تان به عنوان کارگردان سالهاست که به عنوان یک گروه سازنده در شهرستانها توانسته‌اید کارهای با کیفیتی در استانها تولید کنید. نمونه موفقش فیلم «چای سرد» محصول استانی سمنان است که چند وقت پیش از شبکه تماشا پخش شد.

بله، «چای سرد» با توجه به استقبالی که از آن انجام شده از بیشتر شبکه‌های سراسری و استانی پخش شده است و البته در این کار به عنوان بازیگر حضور داشتم و تعدادی فیلم برای شبکه طبرستان کارگردانی و در رادیو هم سالها در تئاترهای رادیویی بازی داشته‌ام. **به نظر شما به چه دلیل اغلب تولیدات استانی به لحاظ کیفیت نسبت به تولیدات تهرانی در سطح پایین‌تری قرار دارند؟**

مهمترین بحث بودجه و امکانات است. هیچ وقت به یک کارگردان شهرستانی اعتماد نمی‌شود که بودجه زیادی برای تولیدش در اختیارش قرار بدهند و اصلاً نمی‌شود در این زمینه رقابتی با کارگردانهای نظیر سیروس مقدم و سلطانی و غیره داشت و اعتمادی که سازمان نسبت به آنها دارد باعث می‌شود بودجه قابل قبولی در اختیارشان قرار گیرد و چون چهره‌های شناخته شده‌ای هستند خیلی از اسپانسرها از کارهایشان حمایت مالی می‌کنند. به نظر من خیلی از کارگردانهای شهرستانی به شرط داشتن امکانات مساوی توان برابری با کارگردانهای تهرانی را دارند. الان همه چیز در تهران متمرکز است و خود من هم ناچار شدم در تهران زندگی کنم. البته هزینه‌های تولید در تهران با سایر شهرستانها تفاوتی ندارد ولی بودجه‌ها در تهران متمرکز شده است. و از طرفی با توجه به حضور اکثر عوامل در تهران جمع و جور کردن تیم در تهران آسان‌تر از شهرستان است.

نکته حائز اهمیت بازی‌های شما تاکید به هویت بومی شخصیت‌هایی است که ایفا می‌کنید. این مسئله چقدر برایتان مهم است؟

من به نحوه زیسته و شرایط زندگی در شمال کشور اشراف دارم و در بازی‌ام تلاش می‌کنم از این مختصات استفاده کنم. الان در چند

سریال مثل «سرخ دار» مشاور لهجه و انتخاب بازیگران بومی را بر عهده دارم.

مازندران همچون فوتبال، نخبه‌های زیادی را به جامعه هنری کشور مثل تنابنده، پتگی و خیلی‌های دیگر معرفی کرده است.

تنابنده سالها در مازندران زندگی کرده و متولد شهر دیگری است. برادران عمرانی و خیلی‌های دیگر از مازندران برخاسته‌اند. زنده یاد داود رشیدی بچه بابل بودند. مرحوم منوچهر والی زاده نیز اصالت مازنی دارند. حتی خیلی از بازیگران تیم فوتبال پرسپولیس هم اصالت مازندرانی دارند.

شما از قسمت دوم به مجموعه پایتخت پیوستید. چگونه برای بازی در این سریال انتخاب شدید؟

در دانشکده هنرهای زیبا درس خوانده بودم و با احمد مهران‌فر هم دوره بودم. البته من در ۳۵ سالگی وارد دانشگاه شدم و ده - دوازده سالی با مهران‌فر اختلاف سنی دارم. بعد از پخش قسمت اول پایتخت به مهران‌فر زنگ زدم و حضورش را تبریک گفتم. مهران‌فر گفت سلمان یادم رفته بود تو بچه مازندرانی و ایکاش زودتر از تو در «پایتخت» استفاده می‌کردیم. با شروع پیش تولید پایتخت دو به کار دعوت شدم و ابتدا قرار بود نقش مرد رستوران داری را بازی کنم اما با اضافه شدن نقش تقی که برادر نقی معمولی بود قرار شد من این نقش را ایفا کنم.

چقدر برای ایفای نقش تقی پیشنهاد و کنسه ارائه کردید؟ من و پسر من که تا قسمت ۵ پایتخت حضور داشت در زمینه انتخاب بازیگران بومی مشاوره می‌دادیم و محسن تنابنده با توجه به توانایی‌ها و تسلطش به لهجه و مختصات نقش‌ها به خوبی در این زمینه کمک می‌کرد.

شما برش درستی از یک مرد بومی مازندرانی را ارائه کردید که برای امرار معاش خانواده‌اش به چند شغل مثل اجاره ویلا، فروش ماهی و کشاورزی و... می‌پردازد. آیا این ویژگی‌ها در فیلمنامه بود و یا شما در این زمینه پیشنهاداتی ارائه کردید؟

فیلمنامه همیشه منبع اصلی رجوع بازیگر برای ایفای نقشش است و در حین فیلمبرداری است که نقش قوام می‌گیرد و کامل می‌شود و باور و احاطه بازیگر کمک می‌کند تا نقش کامل و بهتر شود. حس چیزی نیست که به بازیگر تزریق شود و یا کارگردان بتواند آن را به بازیگر الصاق کند. بلکه در درون بازیگر وجود دارد. در حین تمرینات بارها تنابنده به من می‌گفت فلان رفتار و اکت زیادی است و باید کمش کنی و یا به فلان ویژگی بیشتر پرداز و خوشحالم که بازی‌ها در «پایتخت» جرو نقاط قوتش است.

همبازی شدن با بازیگران باتجربه و نام‌آشنایی مثل علیرضا خمسه، ریما رامین‌فر و تنابنده برایتان چه ویژگی‌هایی داشت؟

بسیار تاثیرگذار بود. مثالی است که می‌گویند «ماهی در دریارشد می‌کند و در بر که بودن مجال بروز و ظهور و رشد را پیدا نمی‌کند». من اگر خودم را محدود به حضور در تولیدات مازندران می‌کردم رشدی نداشتم و در جا می‌زدم و نمی‌شود از یک مرزی عبور کرد. اما موقعی که وارد عرصه بزرگتری می‌شویم به طور حتم بازیگر بهتری می‌شویم.

دو برادر (نقی و تقی) به لحاظ شخصیتی خیلی با هم تفاوت دارند. آیا این تفاوت در ایجاد درام موثر است؟

تقی مقداری نسبت به برادرش بی‌خیال‌تر است و درگیر اعتیاد شده و زیاد در قید و بند خانواده نیست. اما از قسمت پنجم به بعد با حضور جمیله، مقداری شرايطش تفاوت پیدا می‌کند و به خانواده اهمیت بیشتری قائل می‌شود.

